

IZVJEŠĆE
STRUČNOG POVJERENSTVA
O REAKREDITACIJI
POSILIJEDIPLOMSKOGA INTERDISCIPLINARNOG
SVEUČILIŠNOG STUDIJA
Kulturologija
SVEUČILIŠTE J. J. STROSSMAYERA U OSIJEKU

Datum posjeta:
28. siječnja 2019.

Travanj, 2019.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz sredstava
Europskoga socijalnog fonda.
Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Agencije za
znanost i visoko obrazovanje.

SADRŽAJ

UVOD.....	3
KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA.....	5
PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE	6
PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA.....	6
PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA	7
NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA.....	7
PRIMJERI DOBRE PRAKSE	7
PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE	8
OCJENA KVALITETE.....	10

UVOD

Stručno povjerenstvo koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) izradilo je Izvješće o reakreditaciji poslijediplomskoga interdisciplinarnog sveučilišnog studijskog programa *Kulturologija* na temelju Samoanalize studijskog programa, popratne dokumentacije te posjeta Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje, javno tijelo koje je punopravni član Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Quality Assurance Register for Higher Education* – EQAR) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Association for Quality Assurance in Higher Education* – ENQA), u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09) i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskih programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10), provodi reakreditaciju visokih učilišta, odnosno njihovih studijskih programa. Ovdje je riječ o reakreditaciji dijela djelatnosti visokih učilišta, odnosno sveučilišnih poslijediplomskih studijskih programa (dalje u tekstu: DS).

Akreditacijski savjet Agencije imenovao je Stručno povjerenstvo kao neovisno stručno tijelo, kako bi provelo neovisno vrednovanje poslijediplomskoga sveučilišnog studija *Kulturologija*.

Izvješće sadrži:

- kratak opis studija
- preporuku Stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu Agencije
- preporuke za poboljšanje kvalitete i prijedloge mjera koje treba provesti u predstojećem razdoblju (te provjeriti postupkom naknadnog praćenja)
- kratku analizu prednosti i nedostataka studija
- popis uočenih dobrih praksi
- zaključke o usklađenosti s propisanim uvjetima izvođenja studija
- zaključke o usklađenosti s kriterijima za ocjenu kvalitete.

Članovi Stručnog povjerenstva:

- Dr. Igor Štiks, University in Edinburgh i Faculty for Media and Communication
- Prof. Dibyesh Anand, University of Westminster
- Dr. Daniela Angelina Jelinčić, Institute for Development and International Relations
- Assoc. prof. Peter W. Zuidhof, University of Amsterdam
- Dr. Teresa Murjas, School Director of Academic Tutoring for Theatre & Television and the School of Arts & Communication Design, Reading University
- Marko Radenović, Princeton University and McKinsey & Company
- Katja Simončič, Faculty of Law, University of Ljubljana
- Matteo Tracchi, Human Rights Centre of the University of Padua.

Visoko učilište posjetili su:

- Dr. Igor Štiks, University in Edinburgh i Faculty for Media and Communication
- Dr. Teresa Murjas, School Director of Academic Tutoring for Theatre & Television i the School of Arts & Communication Design, Reading University.

- Dr. Daniela Angelina Jelinčić, Institute for Development and International Relations,
- Prof. Dibyesh Anand, University of Westminster
- Assoc. professor Peter W. Zuidhof, University of Amsterdam
- Matteo Tracchi, Human Rights Centre of the University of Padua
- Katja Simončič, Faculty of Law, University of Ljubljana.

Članovi Stručnog povjerenstva koji su primarno sudjelovali u pisanju izvješća:

- Dr. Igor Štiks, University in Edinburgh i Faculty for Media and Communication
- Dr. Teresa Murjas, School Director of Academic Tutoring for Theatre & Television and the School of Arts & Communication Design, Reading University
- Dr. Daniela Angelina Jelinčić, Institute for Development and International Relations
- Katja Simončič, Faculty of Law, University of Ljubljana.

U analizi dokumenata, studijskom posjetu i pisanju Izvješća, podršku radu Stručnog povjerenstva pružio je:

- Filip Vukuša, koordinator, AZVO.

Tijekom posjeta Stručno je povjerenstvo održalo sastanke s:

- upravom
- voditeljima studijskog programa
- doktorandima
- nastavnicima i mentorima
- alumnijima.

KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA

Naziv studijskog programa iz dopusnice: Poslijediplomski interdisciplinarni sveučilišni studij Kulturologija

Izvođač: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Nositelj: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Mjesto izvođenja: Osijek

Područje i polje: Društvene znanosti (Informacijske i komunikacijske znanosti, Ekonomija, Interdisciplinarne društvene znanosti), Humanističke znanosti (Filozofija, Filologija, Povijest, Povijest umjetnosti, Interdisciplinarne humanističke znanosti, Znanost o umjetnosti), Umjetničko područje (Interdisciplinarno umjetničko područje)

Broj doktoranada: 105

Broj doktoranada kojima se studij financira: 15

Broj doktoranada koji sami plaćaju studij i onih kojima studij plaća poslodavac: 90

Broj neaktivnih doktoranada: 38

Broj nastavnika: 50

Broj mentora: 32 službeno imenovanih, iz Samoanalize je teško ustanoviti ukupan broj potencijalnih mentora.

Broj doktoranda kojima je imenovan službeni mentor: 36

Ishodi učenja programa:

Nakon što izvrši sve obveze na studiju i nakon dovršetka i javne obrane svoje doktorske disertacije, doktorand će biti u mogućnosti:

IU.1. Identificirati, analizirati i podrobno kritički promišljati o istraživačkoj etici u projektima i područjima istraživanja koje obuhvaća doktorski studij.

IU.2. Provesti istraživanje i diseminaciju rezultata istraživanja s akademskim integritetom i u skladu s vrijednostima, načelima i standardima koje promiče akademska zajednica.

IU.3. Samostalno identificirati i definirati istraživačke probleme te samostalno provoditi istraživanja u područjima različitih znanstvenih polja u okviru društvenih i humanističkih znanosti te području umjetnosti.

IU.4. Kritički se odnositi prema suprotstavljenim stavovima u područjima vlastitih istraživanja, kao i u odnosu prema istraživanjima drugih dionika.

IU.5. Upravljati i sudjelovati u kompleksnim interdisciplinarnim zadaćama i istraživanjima iz područja različitih znanstvenih polja u okviru društvenih i humanističkih znanosti te području umjetnosti u zemlji i inozemstvu.

IU.6. Evaluirati postojeće i poticati primjenu novih metodologija istraživanja u području različitih znanstvenih polja u okviru društvenih i humanističkih znanosti te području umjetnosti.

IU.7. Objavljivati znanstvene i umjetničke publikacije, priručnike i udžbenike te sudjelovati u nacionalnim i međunarodnim znanstvenim debatama, seminarima i umjetničkim radionicama (masterclass) iz područja svojega djelokruga.

Struktura studijskog programa:

30 ECTS-a nose zajednički obvezni kolegiji za tri modula (3 kolegija - Metodologija znanstvenog istraživanja, Etika i istraživanje, Kultura i povijest) + 20 ECTS-a obvezni kolegiji za svaki pojedini modul (2 kolegija) + 10 ECTS-a izborni kolegiji (2 izborna kolegija)= 60/180 ECTS-a za nastavu

PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije, odnosno procjene dostavljenog materijala (Samoanaliza i dr.), posjeta visokom učilištu i razgovora predviđenih protokolom posjeta Stručnog povjerenstva, Stručno povjerenstvo donosi neovisno mišljenje u kojem Akreditacijskom savjetu Agencije preporučuje:

Izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do jedne godine u kojem bi visoko učilište trebalo provesti nužna poboljšanja.

Pismo očekivanja ne uključuje zabranu upisa studenata. Međutim, Stručno povjerenstvo preporučuje Agenciji da obustavi upis studenata ako se zahtijevane promjene ne provedu u jednogodišnjem razdoblju.

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Potrebno je što prije razjasniti nejasan pravni status doktorske škole kako bi se održali standardi reakreditacije i ugled doktorske škole.
2. Preporučuje se usredotočenje na internacionalizaciju/regionalizaciju: razvoj Osijeka kao regionalnog središta izgradnjom zajedničkih istraživačkih projekata, pozivanjem gostujućih profesora i privlačenjem doktoranada na regionalnoj razini. Također je nužno ponuditi kolegije na engleskom jeziku i poboljšati javnu prisutnost i na engleskom jeziku.
3. Potrebno je unaprijediti kvalitetu istraživanja, što bi izravno utjecalo na ukupnu kvalitetu obranjenih doktorskih disertacija. Obranjene disertacije u većini slučajeva ne pružaju sažete metodološke pristupe i nisu dobro strukturirane. To nije u skladu s međunarodnim kriterijima, stoga mnoge disertacije slične radovima na razini magisterija, a ne doktorata.
4. Potrebno je posvetiti posebnu pozornost kvaliteti disertacija iz umjetničke/kreativne prakse. One ne smiju opisivati umjetnički proces i rad nego trebaju težiti ispunjavanju jasno propisanih istraživačkih/akademske kriterija. Velika je preporuka analizirati postojeće modele istraživanja utemeljenih na praksi (poput onih na britanskim sveučilištima). Takva vrsta disertacija treba, između ostalog, biti dulja, imati jasno definirane metode istraživanja i razvijenu akademsku literaturu. Treba prikazati analitički pristup problemima u kreativnim praksama i imati snažnu svijest o etici u istraživanjima koja se temelje na umjetnosti. Isključivo uspostavljanjem jasnih akademskih kriterija za umjetničke doktorske disertacije izbjegla bi se neodgovorna inflacija te diplome i očuvala kvaliteta (a time i privlačnost) doktorskoga studija.
5. Studij treba definirati tematski opseg kulturologije. Nije moguće prihvatiti sve pod pojmom kulturologije i svesti pod „interdisciplinarnost“ već samo one projekte koji odgovaraju utvrđenom području kulturologije, uključujući njezinu kanonsku literaturu i istraživačke metode, te one koji su jasno smješteni između definiranih disciplina. To uključuje snažno poznavanje tih disciplina, a ne samo uporabu njihovih elemenata. Interdisciplinarnost ne može biti krovni izraz za tematsku anarhiju, nejasne metodologije i površna istraživanja.
6. Odbor snažno preporučuje novi model raspodjele prikupljenih sredstava. Studijski program trebao bi nuditi pokrivanje školarina najboljim kandidatima (i time ih

privlačiti) te preraspodijeliti više sredstava za studentske aktivnosti kao što su studijski posjeti i izlaganje na skupovima.

7. VU treba uspostaviti jasne smjernice za mentore: sa svakim studentom trebaju izraditi izvediv plan istraživanja i redovito pisati mentorska izvješća (dnevnik mentorstva) koje će popunjavati studenti i nastavnici nakon svakog mentorskog sastanka, kako bi se pratio proces mentorstva i sve potencijalne promjene. Osim toga, mentori moraju postati istraživački aktivniji i to objavljivanjem u međunarodno priznatim akademskim (ne samo hrvatskim ili regionalnim) časopisima i medijima.
8. Preporučuje se studijskom programu da uspostavi doktorski kolokvij (uz ono što se naziva doktorski seminar ili povremene sastanke) na kojem će studenti, uz prisutnost drugih studenata i profesora, predstaviti svoj plan istraživanja, istraživačka pitanja i metodologiju. To će pomoći učvrstiti usku akademsku i intelektualnu zajednicu.
9. Doktorska škola bi trebala izraditi jasan strateški akcijski plan za razdoblje jedne godine za provedbu preporuka Stručnog povjerenstva.

PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Više modula što mu pruža komparativnu prednost u odnosu na druge studije (npr. riječki);
2. Širok raspon mentora iz različitih područja;
3. Mogućnost oblikovanja originalnih disertacija koje pokrivaju različita znanstvena područja i pristupe (vidi gore navedene rizike povezane s tom prednošću i potrebu za čvrstim mentorstvom).

NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Slaba izdavačka djelatnost nastavnika (i količinom radova i kvalitetom/rangiranošću časopisa u kojima se objavljuju);
2. Slab udio nastavnog osoblja u istraživačkim projektima;
3. Rijetki primjeri uključenosti doktoranada u istraživačke aktivnosti;
4. Gotovo nepostojeća međunarodna izloženost nastavnika;
5. Nepostojeća međunarodna mobilnost doktoranada;
6. Loša dinamika studijskoga programa;
7. Staromodan pristup poučavanju;
8. Raspršenost nastave zbog čega nema interakcije među studentima.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

1. Predstavljanje rezultata doktorandskih istraživanja u knjižnici (jednom mjesečno);
2. Vrlo uslužna administrativna podrška.

PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE

Propisani minimalni zakonski uvjeti:	
1. Visoko je učilište (VU) upisano u Upisnik znanstvenih organizacija u znanstvenom području doktorskog studija i ima pozitivan ishod reakreditacije (dopusnicu) za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje.	NE*
* Sveučilište nije uvedeno u Upisnik. U Upisniku se također ne navodi novoosnovana Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku koja koordinira studijski program Kulturologije.	
2. VU ima „vertikalnu“ studijskih programa (izvodi preddiplomske i diplomske sveučilišne studijske programe u istom području i polju) koji vode do doktorskog studija u istom području i polju ili poljima te potreban broj nastavnika, kao što je definirano člankom 6 Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/2010).	NE*
* Sveučilište ne izvodi studijske programe u dva ciklusa koji vode do doktorskog programa u gore navedenim područjima ili poljima niti zapošljava potreban broj nastavnika za provedbu programa u tim područjima.	
3. VU ima zaposlen potreban broj znanstvenika, kako je definirano člankom 7 Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (NN 83/2010).	NE*
* Isto kao i gore.	
4. Više od 50 % sadržaja na visokom učilištu izvode vlastiti nastavnici (nastavnici u punom radnom odnosu i izabrani u znanstveno-nastavna zvanja).	NE*
* Isto kao i gore.	
5. Omjer je nastavnika i studenata na cijelom visokom učilištu ispod 1 : 30.	NE *
* Isto kao i gore.	
6. Visoko je učilište osiguralo javnost disertacija.	NE *
* Doktorske disertacije postavljaju se i unose u DABAR repozitorij, ali nisu javno dostupne.	
7. Visoko je učilište osiguralo postupak oduzimanja akademskog stupnja (dr. sc.) odredbama statuta ili drugoga općeg akta ako se utvrdi da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju disertacije koja je plagijat ili krivotvorina.	DA
Dodatni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja	
1. VU (ili više njih) ima barem pet nastavnika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja u polju ili poljima relevantnim za izvođenje studija, uključenih u izvođenje doktorskog studija.	NE
2. VU u postupku posljednje reakreditacije ima standard Znanstvena i stručna djelatnost ocijenjen najmanje „djelomično provedeno“ (3).	NE*
* Nije bilo akreditacije Sveučilišta. Preporuka za reakreditaciju Odjela za kulturologiju 2014. godine bila je odbijanje dopuštenja za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja. Razne druge sastavnice Sveučilišta navedene kao suradnici studijskoga programa ocijenjene su ocjenom <3 u relevantnom kriteriju tijekom prethodnih reakreditacija (Pravni fakultet, Ekonomski fakultet). U Upisniku se također ne	

navodi novoosnovana Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku koja je preuzela studijske programe Kulturologije.	
3. VU ima program doktorskog studija usklađen sa strateškim programom znanstvenog istraživanja.	NE*
* Ne postoji specifična istraživačka strategija na razini Sveučilišta. Sastavnice imaju svoje istraživačke strategije, kako je navedeno.	
4. Omjer mentora i doktoranada na visokom učilištu nije veći od 1 : 3.	DA
5. Mentori (svi) udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu ili suradničkom (post. doc.) i ima barem dvije godine istraživačkog post. doc. iskustva; b) aktivan znanstvenik u znanstvenom području doktorskog studija (u posljednjih pet godina objavljivao znanstvene radove, sudjelovao na međunarodnim znanstvenim skupovima i/ili sudjelovao u projektima (t. 2.); c) potvrđuje izvedivost okvirnog plana istraživanja pri upisu doktoranda (ili pri prijavi teme); d) osigurava potrebne uvjete (uključujući financijsku podršku) za provedbu znanstvenih istraživanja doktoranada (sukladno s okvirnim planom istraživanja doktoranda), bilo kao voditelj, suvoditelj ili suradnik znanstvenog projekta ili na druge načine; e) prošao neku vrstu osposobljavanja (komentorstvo, radionice ili dr.); f) ima pozitivno mišljenje visokog učilišta o mentorskom radu.	NE*
* Samo 10 od očekivana 32 imenovana mentora navedeno je u tablici. a) DA za one navedene u Tablici 2. b) NE, podaci su nepotpuni, ali svejedno znakoviti (primjerice, čini se da Šafar nema radova navedenih u CROSBII-ju od 2010. godine, dvoje je umirovljeno); c) NE, plan istraživanja nije obvezan pri upisu; d) NE, od 10 navedenih mentora, 3 navode projektnu aktivnosti u proteklih 5 godina; e) DA, prema Samoanalizi svi mentori (uključujući vanjske) pohađali su radionicu; f) DA.	
6. Nastavnici udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu; b) aktivan znanstvenik, prepoznat u polju predmeta koji predaje (t. 1.).	a) DA b) NE*
* Djelomični ili nepotpuni podaci za brojne nastavnike.	
7. Mentor u pravilu ne sudjeluje u povjerenstvu za ocjenu teme, ocjenu i obranu doktorskog rada.	NE
*Mentor je član povjerenstva za ocjenu i obranu.	
8. Program doktorskog studija osigurava barem tri godine individualnoga/samostalnoga istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, odlazak na međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u svrhu istraživanja i dr.	NE*
* Prema Samoanalizi, samo nastava obuhvaća trećinu ECTS bodova studijskoga programa (60 ECTS-ova).	

OCJENA KVALITETE

	OCJENA KVALITETE (VISOKA RAZINA KVALITETE ILI POBOLJŠANJA POTREBNA) I OBJAŠNJENJE POVJERENSTVA
1. NASTAVNIČKI, MENTORSKI I ISTRŽIVAČKI KAPACITETI I INFRASTRUKTURA	
<p>1.1. Visoko je učilište prepoznatljiva institucija po istraživačkim/umjetničkim postignućima u znanstvenoj/umjetničkoj disciplini iz koje izvodi doktorski studij.</p>	<p>Poboljšanja potrebna Trenutačno, za ovo visoko učilište, Kulturologija se još uvijek može smatrati idejom u nastajanju. Još ne postoji snažan i jasno definiran poslijediplomski studijski program Kulturologije sa stabilnim identitetom koji bi dosljedno provodilo odgovarajuće obučeno akademsko osoblje. Još uvijek nije razvijena istaknuta vizija koja bi omogućila učinkovito strateško pozicioniranje unutar nacionalnih i međunarodnih institucionalnih okvira. Značajno je da na svim fakultetima i institucijama iz kojih potječu mentori, uključujući neke iz međunarodnog konteksta, postoje dokazi o inovativnim istraživanjima, od kojih se neka financiraju, a neka se preklapaju s profesionalnom stvaralačkom praksom, pritom pokazujući širi utjecaj istraživanja.</p> <p>Međutim, hibridna struktura studijskoga programa trenutačno ne predstavlja sasvim uvjerljiv i djelotvoran model koji bi studentima omogućio ambiciozno i uvjerljivo artikuliranje položaja njihovih individualnih istraživanja na području kulturologije, niti njihov angažman u pravim interdisciplinarnim istraživačkim metodologijama. Trenutačno postoji snažna institucionalna <i>tvrdnja</i> o strateškoj važnosti takvoga studijskog programa, tvrdnja koja odražava strastven entuzijizam, kao i široke kulturalne i osobne potrebe i studenata i osoblja. Sve je to od presudne važnosti i nipošto se ne smije zanemariti. Moguće je da trenutačan, prilično „nejasan“ pravni status doktorske škole posebno komplicira uspostavljanje čvrstog modela izvođenja studija te na različite načine ograničava razinu posvećenosti njegovom razvoju i širenju, što je velika šteta. Povjerenstvo uvažava opravdanost studijskoga programa, koja se temelji na obrazovnim i kulturalnim imperativima koji se odnose na lokaciju i profil VU-a. Koherentan studijski program koji prilagodljivost i raznolikost uzima za ključna načela te omogućuje i podržava studente u kretanju prema ostvarenju njihovih asertivno izraženih profesionalnih ambicija, talenata i</p>

	<p>osobnih potreba, nije neprikladan. Na temelju toga, razvijena hibridna struktura pruža uvjerljivo <i>polazište</i> djelotvornoga studijskoga programa, a razina uvjerenja koju su izrazili određeni zaposlenici, a posebno sadašnji i bivši studenti, uvjerljiva je sama po sebi. Prijedlog je da sljedeći elementi mogu doprinijeti izgradnji studijskoga programa i podizanju njegova profila i ugleda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jasnoća u smislu pravnog statusa doktorske škole; • Povećana strateška posvećenost podršci razvoja akademskog osoblja na različitim stupnjevima karijere; • Artikulacija koherentne vizije i misije studijskog programa kako bi trenutačno prilično nezgodan spoj studija kulturalnih praksi prešao u tematski jasno definiran studij Kulturologije. <p>Postoje uvjeti za stvaranje konkurentnoga studijskog programa, koji daje prioritet samostalnom istraživanju i koji je i društveno relevantan i akademski progresivan. S druge strane, Visoko bi učilište moglo razmisliti je li naziv studijskog programa u danim okolnostima najbolji, s obzirom na to da postoji niz drugih mogućnosti koje bi mogle uspješnije obuhvatiti i izraziti ono što se nudi – i što bi se moglo ponuditi – bez kompromitiranja privlačnosti studija u očima studenata, njegova značaja za Hrvatsku i regiju te konkurentnosti. Osim toga, to ne bi nužno dokinulo mogućnost razvoja interdisciplinarnog istraživanja kao jedinstvenog aspekta sveobuhvatnog identiteta studijskoga programa.</p>
<p>1.2. Broj i opterećenost nastavnika angažiranih na doktorskom studiju osiguravaju kvalitetno doktorsko obrazovanje.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Opterećenje određenih nastavnika premašuje ono propisano Kolektivnim ugovorom (360 norma-sati) za 50 % ili više (drastičan primjer je nastavnik s 930 norma-sati). U pedagoškom smislu, to znači da se povećava vjerojatnost pada morala među akademskim osobljem te da je otvorenost akademskog osoblja za rad kroz učinkovitu suradnju ozbiljno ugrožena. S obzirom na fazu razvoja studijskoga programa, potrebno je bolje strateško rješenje za trenutačno stanje, jer je kolektivni pristup potreban kako bi se definirali identitet i marketinški profil studijskoga programa. Tvrdnja da je svaki studentski projekt podržan prilagođenim mentorskim pristupom nije dovoljno uvjerljiva u tom kontekstu, iako, naravno, privlači studente koji žele određenu vrstu autonomije pri studiranju.</p>

	<p>Što se tiče individualnih istraživača, očito je da su studenti s kojima su članovi Povjerenstva razgovarali predani i nadahnuti kontaktom s mentorima te da cijene njihov rad. Niz sudenata u više je navrata primijetilo da bi raznolike prilike za međusobno predstavljanje svojih istraživanja smatrali iznimno korisnima. Itekako je opravdano tvrditi da im se to omogući jer studenti zainteresirani za razvoj interdisciplinarnih metodologija mogu mnogo naučiti suradnjom i međusobnim slušanjem tijekom određenog vremenskog razdoblja. Naravno, to bi utjecalo na opterećenje nastavnog osoblja i podrazumijeva potrebu za razvijenijom upravljačkom infrastrukturom studijskoga programa, koja uključuje određeno delegiranje. To bi, međutim, pomoglo daljnje osigurati visokokvalitetne doktorske usluge. Povratne informacije studenata također ukazuju na važnost istraživačke zajednice. Iako studenti ne mogu prisustvovati svim istraživačkim događajima, s obzirom na svoje druge obveze, prisutnost „središta“ ključna je. To je samo jedan od razloga zašto je prijedlog, iznesen tijekom posjeta, o planiranom prelasku na model učenja na daljinu pomalo alarmantan u gore opisanim okolnostima.</p>
<p>1.3. Nastavnici su visokokvalificirani znanstvenici za predmete koje drže i kojima su posvećeni i time omogućavaju kvalitetan doktorski studij.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Za znatan broj nastavnika u Tablici 1. nema ili ima vrlo malo podataka o nedavnoj znanstvenoj aktivnosti. Iako znanstvenici djeluju kvalificirano, prema ponuđenim podacima ne čini se da svi održavaju aktivne istraživačke profile, što je važno za pružanje ključnih veza studentima s aktualnim kritičkim i teorijskim raspravama i metodološkim pristupima. S obzirom na širinu istraživačkih interesa s kojima studenti dolaze na studij, logično je da bi i voditelj studija trebao tražiti mentorsku stručnost izvan institucijskih granica. Međutim, ovdje je kompromitirana vrsta fokusa na učvršćivanje identiteta studijskoga programa kako je opisano u točki 1.1. Nadalje, kako bi se osigurala kvalitetna doktorska izobrazba, očekivanja od osoblja trebaju biti jasnije utvrđena nego što je trenutačno slučaj s razvojem profila istraživanja. Trebala bi uključivati podatke o tome koje su istraživačke obuke dostupne i potrebne, kakve su istraživačke suradnje poželjne, koliko vremena treba posvetiti produkciji istraživanja u okviru sveobuhvatnih realističnih modela opterećenja, koliko ishoda istraživanja treba isproducirati u određenom vremenskom okviru i koje</p>

	<p>su publikacije i kreativni forumi najprikladniji za njihovu diseminaciju. Što se opterećenja tiče, potrebno ga je uzeti u obzir s drugim nastavnim obvezama, razinama staža i iskustva te administrativnim i rukovoditeljskim odgovornostima. Budući da se prekoračuju norma-sati Kolektivnog ugovora te se mjere naizgled trenutačno ne ispunjavaju.</p> <p>Moguće je da je određenim istraživačima otežano aktivno sudjelovanje u istraživanju s obzirom na nastavno opterećenje, pri čemu bi prioritet trebalo imati oblikovanje i transparentna provedba strateškoga, realnog plana istraživanja uz smanjenje broja upisanih doktoranada, kako bi se pravilno izgradili djelotvoran mentorski kapacitet i povjerenje. Ulaganjem u razvoj integriranih, dosljednih komentorstava ne samo da bi se zadovoljile potrebe pojedinih projekata za istraživačkom podrškom nego i bi se osposobili i razvili mlađi akademski znanstvenici. Odgovornosti su strateškog vodstva rješavati probleme ondje gdje još ne postoji sasvim odgovarajuća infrastruktura.</p>
<p>1.4. Broj i kvalifikacije mentora osiguravaju kvalitetnu izradu doktorskoga rada.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Bilo bi zabrinjavajuće kada bi se vratili svi doktorandi čiji je studij trenutačno zamrznut. Unatoč tomu, čini se da dostavljena dokumentacija upućuje na zaključak kako postoji dovoljan broj mentora za trenutačno aktivan broj studenata. Iako određeni imaju hvalevrijednu razinu istraživačke aktivnosti i uspjeh u financiranju, to nipošto nije pravilo. Kao što je već spomenuto, fokus ili odgovornost ovdje leži u smislu institucije na razmeđi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvoja održive ali ambiciozne istraživačke strategije; • Rješavanje pitanja vezanih uz istraživačku kulturu; • Posvećenosti osiguravanju profesionalne obuke za zaposlenike tijekom cijele karijere; • Pažljivo razmatranje kandidata koji se primaju na studij te jesu li njihovi istraživački interesi uistinu podudarni s parametrima identiteta studijskoga programa i individualnim mentorskim istraživačkim kapacitetima. <p>Otvaranje prilika za studente da predaju doktorske disertacije o praksi kao istraživanju (tj. doktorske disertacije iz kreativne prakse) veseli i to se vidjelo u pozitivnoj energiji kojom su studenti odgovarali na pitanja</p>

	<p>Stručnog povjerenstva u vezi s tim dijelom studijskoga programa. Međutim, studenti i nastavnici trebaju postati svjesniji i upoznatiji s aktualnim raspravama koje se odnose na ulogu kreativne prakse u odnosu na istraživanja i diskurse u praksi kao istraživanju, istraživanju vođenome praksom, istraživanju utemeljenom na praksi itd. Povjerenstvo se s time nije dosljedno susretalo na sastancima s mentorima – samo se jedan činio potpuno svjestan tih rasprava – a posebno sa studentima, koji nisu bili svjesni temelja na kojima bi se procjenjivala praktična komponenta njihove disertacije, izuzev referiranja na stručnost mentora i ispitivača kao vodećeg faktora. Temelji za procjenu i odnos između praktične i teorijske dimenzije doktorskoga rada trenutačno nisu jasni i transparentni, a odnos između profesionalne umjetničke prakse i doktorske prakse kao istraživanja mora biti pažljivije obrađen i evidentiran u pisanom obliku. Iako se uvažava činjenica da treba postojati individualizirani pristup definiranju teme doktorskoga rada, primjerima dosadašnjih radova vođenih praksom manjka sofisticiranosti u smislu artikulacije metodoloških pristupa te razvoja kritički utemeljene dokumentacije praktičnoga podneska (npr. digitalni podnesak nije imao obilježja koja bi ukazivala na to kako se praktični rad odnosi na niz istraživačkih pitanja).</p> <p>Značajan je i problem kako studente usmjeriti na razvoj doktorskih radova iz prakse kao istraživanja koji integriraju istraživačka pitanja relevantna za područje Kulturologije. Ako su međusekcijski pristupi zaista relevantni, studenti bi trebali moći artikulirati kako i zašto rabe te metode i što interdisciplinarnost znači i za istraživački profil osoblja koje ih podučava i za doktorsku istraživačku kulturu, kao i za njih kao individualne istraživače.</p>
<p>1.5. Visoko je učilište razvilo metode provjere kvalificiranosti nastavnika i mentora.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Iako kvalifikacije mentora možda ne dolaze u pitanje u postojećem okviru, čini se da ne postoji snažan sustav izgradnje i poticanja kompetencije nastavnika i mentora te njezino redovito ocjenjivanje. Postoje dokazi da je osoblje prisustvovalo, npr. radionici za obuku koju je vodio specijalist, što je pozitivno. Međutim, to je donekle ograničen pristup s obzirom na rad potreban za razvoj identiteta studijskoga programa i vrlo raznolike potrebe aktivnih doktoranada. Povjerenstvo nije dobilo dokaze o, npr. sustavu mentoriranja osoblja ni pregleda stručnog</p>

	<p>usavršavanja osoblja gdje na pozitivne povratne informacije i/ili bilo kakve probleme i potrebe za obukom službeno mogu ukazati i mentori i njihovi nadređeni. Iako postoje mogućnosti da studenti pruže povratne informacije, kako je navedeno tijekom posjeta, čine se prilično <i>ad hoc</i>, a to izaziva zabrinutost u vezi s transparentnošću u odnosu na to kako povratne informacije djeluju i na koji se način provode posljedice.</p>
<p>1.6. Visoko učilište raspolaže kvalitetnim istraživačkim resursima u skladu sa zahtjevima znanstvene/umjetničke discipline iz koje se izvodi doktorski program.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Vidljivo je sljedeće:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veći financijski resursi mogu se omogućiti studentima za potrebe istraživanja na temelju informacija o prihodima studijskoga programa (iznos naplaćenih školarina) viđenih prilikom posjeta. Dosljedni podaci nisu dostavljeni ni u Samoanalizi ni tijekom posjeta o sredstvima koja su studentima na raspolaganju za, primjerice, odlaske na znanstvene skupove i produkciju kreativnog istraživanja, o postupku prijave za sredstva, koliko su ravnopravno raspodijeljeni ni o tome tko odlučuje o raspodjeli sredstava. Što se tiče studenata koji rade na utvrđenim istraživačkim projektima, čini se da mentori mogu dodijeliti financijska sredstva, ali nije bilo jasno kako to na kraju dovodi do uspostavljanja jednakog pristupa svim financiranim, djelomično financiranim i samostalno financiranim skupinama doktoranada. 2. Povjerenstvu tijekom posjeta nije pokazan nijedan prostor namijenjen isključivo radu i aktivnostima doktoranada. 3. Postoji oslanjanje na pristup literaturi putem internetskih izvora. Doktorandi mogu rabiti gradsku i fakultetske knjižnice kako bi im pristupili. Međutim, ograničeni raspoloživi resursi u Osijeku mogli bi unazaditi ovdašnje studente u odnosu na one u, primjerice, Zagrebu. Ti podaci donekle su ograničeni da bi se omogućila procjena dostatnosti, u koju se uvijek može dodatno ulagati, usporedno s razvojem prepoznatljivoga identiteta studijskoga programa. 4. Povjerenstvu je predstavljen jedan administrativni službenik koji naizgled pokriva dva studijska programa. Jedan administrativni službenik, s obzirom na broj studenata i mentora, djeluje slabo i treba postojati prostor za izgradnju administrativnoga tima ako se predložene mjere Povjerenstva za postizanje akreditacije uspješno provedu.

2. INTERNI SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE STUDIJA	
<p>2.1. Visoko je učilište odredilo i prihvatilo djelotvorne postupke kojima se predlaže, odobrava i realizira doktorsko obrazovanje. Ti postupci uključuju obrazloženje znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Kao što je gore navedeno, minimalni zakonski uvjeti nisu ispunjeni. Postoji ozbiljan problem s pravnim statusom doktorske škole u okviru koje se izvodi poslijediplomski studijski program Kulturologija. Pravni status mora se prioritetno riješiti. Stručno povjerenstvo predlaže Visokom učilištu da to pitanje riješi u roku od jedne godine kako bi se poslijediplomski studijski program mogao nastaviti izvoditi.</p> <p>Povjerenstvo zaključuje da su potrebe općenito utvrđene: ponuđen studijski program koji se može mjeriti s riječkim doktorskim programom u području kulturologije (nudi doktorat iz umjetnosti/kreativne prakse). Teška društveno-gospodarska i demografska situacija u Slavoniji potiče takve inicijative. Povjerenstvo predlaže studijskome programu da geografski položaj Osijeka iskoristi za pozicioniranje unutar šireg prekograničnog područja između Hrvatske, Mađarske, Srbije i Bosne.</p>
<p>2.2. Pokretanje je doktorskoga studija usklađeno sa znanstvenom misijom i vizijom visokog učilišta, odnosno strateškim programom znanstvenoga/umjetničkoga istraživanja visokog učilišta.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Čini se da je studijski program u skladu sa strateškom vizijom Sveučilišta u Osijeku za razdoblje od 2011. do 2020. godine. U Samoanalizi se navodi da je jedan od strateških ciljeva osnivanje doktorskih škola (str. 30). Zbog gore navedenih pravnih pitanja, jasno je da ta vizija nije popraćena odgovarajućim zakonskim odredbama koje bi bile u skladu s postupcima akreditacije i osigurale budućnost i kvalitetu toga poslijediplomskog studijskog programa.</p>
<p>2.3. VU sustavno prati uspješnost programa periodičnim vrednovanjem doktorskog studija i radi na poboljšanjima.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Povjerenstvo uvažava činjenicu da je VU uvelo određene važne promjene nakon negativne ocjene 2014. godine. Međutim, kako bi se studijski program dodatno utvrdio, potrebno je uspostaviti godišnju reviziju kako bi se uzele u obzir stvarne potrebe osoblja i studenata. Samoanaliza tvrdi da je VU provelo reviziju 2017./18. godine među doktorandima (završenima i trenutačno upisanima). Ipak, Povjerenstvu nisu dostavljeni rezultati ni izvješće o provedenim poboljšanjima.</p>

	<p>Sama činjenica da je dosad dodijeljeno samo 13 doktorskih diploma (od 105 upisanih studenata) alarmantna je. Potrebna je hitna revizija kako bi se utvrdile poteškoće s kojima se studenti suočavaju pri završetku studija i provođenje promjena u razdoblju od jedne godine.</p>
<p>2.4. VU sustavno prati uspješnost mentora / ima mehanizme vrednovanja mentora, promjene mentora i rješavanja mogućih problema između mentora i doktoranda.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Povjerenstvo uvažava činjenicu da postoje mehanizmi za promjenu mentora tijekom studija i posredništvo između studenata i mentora. Međutim, nejasno je kako VU nadzire rad mentora, osobito onih zaposlenih na vanjskim institucijama. Studenti često surađuju s mentorima sasvim izvan okvira VU-a. Od ključne je važnosti pratiti profil istraživanja mentora prije i tijekom imenovanja.</p>
<p>2.5. VU osigurava akademsku čestitost i slobodu znanstvenog istraživanja.</p>	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>DA. Čini se da postoje mehanizmi poput softvera Turnitin. Općenit je dojam da se podržava sloboda istraživanja.</p>
<p>2.6. Postupak izrade i obrane teme doktorskog rada jasan je i objektivan te obuhvaća javno predstavljanje teme doktorskoga istraživanja.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Da, proces je transparentan i objektivan, iako ne uključuje javno izlaganje. Međutim, studenti imaju priliku javno predstaviti svoj doktorski rad.</p>
<p>2.7. Ocjena doktorskoga rada rezultat je znanstvene procjene neovisnoga povjerenstva.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Povjerenstvo nema razloga sumnjati u neovisnost Povjerenstva za obranu i ocjenu doktorskoga rada, iako činjenica da mentori sudjeluju u ocjeni predstavlja problem. Međutim, obranjene disertacije uvelike se razlikuju po kvaliteti, obliku i znanstvenoj metodologiji. Kao što je spomenuto, to je alarmantno. Određeni radovi koje je Povjerenstvo pregledalo ne bi zadovoljili međunarodne standarde doktorske disertacije, tj. znanstveno su na razini magistarskih radova. Ne oblikuju znanstveno utemeljena istraživačka pitanja ili ne objašnjavaju ni argumente ni korištenu metodologiju. Neki su ograničeni na opis, mehaničko arhiviranje materijala i sekundarnu literaturu. Posebnu pozornost treba posvetiti doktorskim disertacijama iz umjetnosti. One bi nadasve trebale povećati svoju znanstvenu kvalitetu, a ne svoditi se – u pisanom dijelu – na puki opis umjetničkog/kreativnog procesa. Postojeći modeli (poput onih u Velikoj Britaniji) trebali bi se rabiti za uspostavljanje jasnih kriterija za tu vrstu doktorske</p>

	<p>disertacije kako bi se spriječila inflacija dotičnih diploma te narušila kvaliteta toga doktorskog studija.</p>
<p>2.8. VU objavljuje sve potrebne informacije o studiju, uvjetima upisa, izvođenja kao i uvjetima napredovanja i završetka studija na lako dostupnim mjestima i medijima.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Čini se da su informacije o studijskom programu objavljene samo na mrežnim stranicama VU-a. Visoko bi učilište također trebalo doprijeti i do medija. Očito nema međunarodnog dosega. Kao dio strategije internacionalizacije/regionalizacije, studij bi trebao biti promoviran i u susjednim zemljama i na međunarodnoj razini (mailing liste, akademske stranice, društvene mreže itd.).</p> <p>Povjerenstvo je razveselila činjenica da je studijski program dostupan na engleskom jeziku na mrežnim stranicama odsjeka: http://kulturologija.unios.hr/en/.</p> <p>Međutim, potrebno ga je poboljšati kako bi se izbjegli zbunjujući i besmisleni prijevodi poput: „<i>incessantly perplexed with professional practice</i>“ (umjesto <i>perplexed</i> [u smislu <i>isprepliću</i>] staviti <i>combined, intertwined</i> i sl.).</p>
<p>2.9. Financijska sredstva prikupljena za potrebe doktorskog obrazovanja raspodjeljuju se jasno i na način koji osigurava održavanje i unaprjeđenje doktorske izobrazbe (osigurava izvođenje i potporu istraživanja doktoranda kako bi uspješno završili program).</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Prema izvješćima, sredstva se (ne sva) rabe za plaćanje nastavnika i vanjskih dionika, a za studente zapravo nema dostupnih sredstava.</p> <p>Povjerenstvo je utvrdilo vrlo ograničenu institucionalnu potporu za terensko istraživanje doktoranada ili sudjelovanje na znanstvenim skupovima (osim ako ih nije organiziralo VU ili dotični studijski program), što je u suprotnosti s financijskim izvješćima koja pokazuju da prihodi studija redovito i značajno nadmašuju troškove (2016. godine prihodi bili su približno 75 % viši od troškova; 2017. približno 150 % viši!). To upućuje na zaključak da bi trebala postojati dostupna sredstva za potporu studentima i njihovu istraživanju ili za smanjenje školarine.</p> <p>Povjerenstvo poziva VU da izdvoji dio sredstava za studentska istraživanja, izlaganja izvan VU-a i u inozemstvu ili da jednostavno smanji školarine. Sredstva trebaju biti stavljena na raspolaganje studentima i raspoređena na temelju utvrđenih kriterija. Povjerenstvo predlaže VU-u da dodijeli sredstva najboljim doktorandima (koji nisu</p>

	zaposlenici Sveučilišta) i pokrije njihovu školarinu. Time bi se privukli dobri kandidati i osigurala komparativna prednost nad drugim sličnim regionalnim studijskim programima.
2.10. Školarina se utvrđuju na temelju jasnih kriterija (i stvarnih troškova studija).	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Školarine djeluju kao zaokružen iznos u odnosu na onaj utemeljen na stvarnim troškovima. U tom pogledu odgovaraju drugim doktorskim studijima u Hrvatskoj, pa je teško procijeniti njihovo opravdanje. Prema tablici u Samoanalizi (str. 35), izračun cijene temelji se na procjeni toga koliki bi postotak trebao pokriti sve troškove. Financijska izvješća pokazuju višak (vidi točku 2.9.), stoga svakako postoji prostor za intervenciju što se tiče troškova studija, raspodjele sredstava studentima i dodjele stipendija najboljim kandidatima.</p>
3. POTPORA DOKTORANDIMA I NAPREDOVANJE TIJEKOM STUDIJA	
3.1. VU određuje upisne kvote na temelju nastavničkih i mentorskih kapaciteta.	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Omjer mentora i upisanih doktoranada vrlo je povoljan i iznosi 1:2,3. Razlog je činjenica da na studiju predaje 40 zaposlenih nastavnika i 10 vanjskih suradnika, što je dostatno za navedeni omjer, s obzirom na to da ima 10 studenata po modulima (tri potprograma). Osim toga, studente se potiče na pronalazak mentora izvan nastavnoga osoblja, tako da je omjer još povoljniji. Međutim, čini se da opterećenje nekih mentora premašuje postojeće zakonske okvire, što dodatno opterećuje njihovo mentorstvo.</p> <p>Povjerenstvo brine činjenica da kompetencije mentora često nisu usklađene s prijavom teme istraživanja kandidata. Visoko učilište izjavljuje da: „U prijavi teme doktorske disertacije mentor mora dokazati kompetencije iz područja prijedloga teme doktorske disertacije (popis od pet radova u posljednjih pet godina vezanih uz temu doktorske disertacije)“ (Samoanaliza, str. 30). Čini se da to ne vrijedi, tj. pravilo se ne provodi dosljedno. Povjerenstvo poziva VU da ponovno definira pravilo. Nadležni mentor jest osoba koja je objavila 5 radova u posljednjih 5 godina ili značajnu monografiju u posljednjih 10 godina unutar područja studija za koje je tema doktorske disertacije relevantna.</p> <p>Osim toga, VU definira osnovne i obuhvatne obveze mentora, kandidata i istraživačkih timova. Međutim, u</p>

	<p>nastojanju da se poboljša znanstvena kvaliteta gotovoga proizvoda kandidata, preporuka je da se utvrde detaljnije smjernice što se tiče mentorstva. Vidi 3.9.</p>
<p>3.2. VU određuje upisne kvote na temelju znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih, gospodarskih i drugih potreba.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Stručnom povjerenstvu nisu dani valjani argumenti koji podupiru činjenicu da se kvote za upis Visokog učilišta temelje na širim znanstvenim, kulturnim, društvenim i gospodarskim potrebama. Štoviše, budući da je samo 13 od 105 doktoranada završilo studij, čini se da kvote ne uzimaju u obzir stvarne potrebe.</p> <p>Povjerenstvo je zabrinuto da previše doktoranada zaostaje u studiranju, što odražava popustljivu politiku upisa koja ne osigurava upis najzainteresiranijih i najdarovitijih kandidata. Povjerenstvo stoga preporučuje kritičniji pristup odabiru doktoranada. Iako je potrebno motivacijsko pismo i razgovor, preporuka je da se prijava teme ocjenjuje prema višim znanstvenim standardima, tj. da se kao dio upisnoga procesa predstavi razrađenija prijava teme istraživanja. Budući da upisni kriteriji omogućuju određenje tona doktorskoga studijskog programa, Povjerenstvo je uvjeren da je važno da VU pošalje poruku potencijalnim kandidatima da su istraživanje i inovativno kritičko mišljenje u središtu doktorskoga studija. Prijave teme također treba procijeniti u skladu sa znanstvenim/umjetničkim, kulturnim, socijalnim, ekonomskim i drugim potrebama.</p>
<p>3.3. Visoko učilište određuje upisne kvote ovisno o dostupnom financiranju za doktorande, odnosno na temelju apsorpcijskih potencijala znanstveno-istraživačkih projekata ili drugih izvora financiranja.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>15 doktoranada dolazi iz sustava visokog obrazovanja i tim se kandidatima u potpunosti pokriva školarina kroz znanstvene i/ili umjetničko-istraživačke projekte u svojim matičnim institucijama. To znači da je osigurano financiranje njihovih istraživanja. 82 doktoranda samostalno se financiraju, a 8 ih prima potpuna ili djelomična sredstva od svojih poslodavaca. To znači da im se ne pruža automatska mogućnost da se njihova istraživanja financiraju (ovisno o tome je li mentor uključen u istraživanje). Prema tome, omjer kandidata koji se financiraju iz istraživanja i onih koji se financiraju od strane poslodavca/samostalno iznosi 1:6, a stipendije nisu dostupne. Općenito govoreći, doktorski studij ne bavi se načinom na koji će studenti osigurati financiranje i dosada, iako su planirane u budućnosti, ne postoje potpore ni stipendije za doktorande.</p>

	<p>Dosad je samo 13 doktoranada uspješno obranilo doktorsku disertaciju, što je možda povezano s pitanjem financiranja. S obzirom na činjenicu da postoji višak od školarina, darovite doktorande treba financijski poticati. I mentori bi trebali biti proaktivniji u osiguravanju sredstava za istraživanje u Hrvatskoj i inozemstvu.</p> <p>Raspodjela sredstava prikupljenih od školarina ne predviđa stvarne troškove istraživanja za doktorande. Malen dio sredstava rabi se za potporu doktorskim istraživanjima omogućavanjem upisa i punim troškom sudjelovanja i objavljivanja znanstvenog rada na znanstvenome skupu koji organizira poslijediplomski interdisciplinarni sveučilišni studij Kulturologije (interna konferencija!). To znači da su pokriveni samo troškovi koji se izravno odnose na Sveučilište. Sve to može se negativno odraziti na broj uspješno obranjenih doktorskih disertacija. Stručno povjerenstvo preporučuje Visokom učilištu da poduzme ozbiljne korake u osiguravanju izvora financiranja za istraživanje doktoranada koji bi inače sami morali platiti te troškove, uz školarinu. Osim toga, samo 2 od 12 mentora uključilo je studente u svoje istraživačke projekte. Povjerenstvo smatra da bi Visoko učilište trebalo poduzeti napore kako bi omogućilo većem broju doktoranada da sudjeluje u istraživačkim projektima.</p>
<p>3.4. VU vodi računa pri odabiru i broju upisanih kandidata o tome da svaki kandidat koji će biti upisan ima potencijalnog mentora. Pri upisu se vodi računa za svakog kandidata o održivom planu istraživanja i uspješnom završetku doktorskog rada.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Po upisu doktorand odabire studijskoga savjetnika s popisa studijskih savjetnika. Dvadeset pet je dostupnih savjetnika koji trenutačno vode prosječno 2,24 studenata. Od trenutka prijave teme doktorske disertacije, savjetodavnu ulogu preuzima mentor (može biti ista osoba). Dosad su studenti podjednako raspodijeljeni među savjetnicima.</p> <p>Međutim, nije idealna činjenica da se mentor doktorandu službeno imenuje puno kasnije tijekom studija. Povjerenstvo poziva VU da postavi jasne smjernice za imenovanje mentora (ako to neće biti ista osoba kao prvotni savjetnik), u skladu s temom doktorskoga istraživanja, krajem prve ili najkasnije početkom druge godine. Doktorandi trebaju raditi na individualnim istraživačkim projektima tijekom studija, što je teško ako nemaju mentora. Prema Udruženju europskih sveučilišta: „U skladu s prvim Salzburškim načelima, cilj doktorske izobrazbe jest njegovanje istraživačkog mentalnog sklopa, fleksibilnosti</p>

	<p>razmišljanja, kreativnosti i intelektualne autonomije kroz izvorni, konkretni istraživački projekt. Takav mentalni sklop stvara se u provođenju istraživanja.” (Salzburg II preporuke, Udruženje europskih sveučilišta, 2010, str. 4).</p> <p>Stručno povjerenstvo sa zadovoljstvom izvješćuje da su studenti prisutni tijekom posjeta bili vrlo zadovoljni mentorstvom i pohvalili svoje mentore. Međutim, kako bi se postigli standardi doktorskoga obrazovanja, postoji potreba za strukturiranim planom provođenja istraživanja koji bi osigurao viši stupanj akademskog rada kandidata. Povjerenstvo preporučuje obavezan prvi sastanak s mentorom koji će se održati u prvom mjesecu nakon imenovanja mentora. Tijekom toga sastanka (može i Skypeom) mentor i doktorand trebali bi osmisliti provizoran raspored doktorandova individualnog istraživanja. Mentor na početku svakog semestra treba postaviti nekoliko datuma za zadatke povezane s istraživanjem za doktoranda u obliku čitanja (relevantnog za istraživanje kandidata), pisanja članaka, prikupljanja podataka itd. Nadalje, mentor treba uložiti napor kako bi se pobrinuo da je plan istraživanja doktoranda održiv i da postoji neprestan napredak u razvoju doktorandovih ideja tijekom semestra. Komunikacija između mentora i studenta ipak treba ostati fleksibilna. Treba voditi dnevnik suradnje u kojem mentor bilježi datum, oblik i temu komunikacije s doktorandom.</p>
<p>3.5. VU osigurava regrutiranje zainteresiranih, nadarenih i visokomotiviranih doktoranada iz zemlje i inozemstva.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Upisani kandidati dolaze uglavnom iz Hrvatske, a vrlo malen broj iz susjednih zemalja. Postoji manjak šireg međunarodnog privlačenja i upisa kandidata. Iako nastavnici tvrde da imaju jezične kapacitete za izvođenje kolegija na engleskom jeziku, to dosad nije provedeno.</p> <p>Kvalitetu kandidata provjerava Povjerenstvo za upis; procjenjuju se znanje, vještine i motivacija kandidata. Motivacijsko pismo strukturirano je i od potencijalnog studenta zahtijeva predavljanje svojih vještina koje se navodno ispituju i tijekom popratnog razgovora.</p> <p>VU treba poduzeti različite korake kako bi privuklo najbolje međunarodne studente sklone karijeri u istraživanju. Javni natječaj za upis, iako je otvoren za strane studente, nedostatan je. VU se može približiti sveučilištima koja su uspjela privući motivirane međunarodne studente i učiti iz</p>

	njihovih dobrih praksi. Isto tako, VU treba osigurati sredstva za upis i financiranje stranih studenata.
3.6. Postupak je izbora upisanih doktoranada javan i utemeljen na izboru najkvalitetnijih kandidata.	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Upis se vrši na temelju javnog natječaja. Postupak odabira uključuje: 1. pregled dokumentacije (prema Samoanalizi, u tom se dokumentu već može predvidjeti budući sinopsis disertacije, nastavnici tvrde da je obavezan), 2. razgovor, 3. konačan odabir (1+2).</p> <p>Čini se da ta vrsta selekcijskog postupka nije dostatna za odabir najboljih kandidata. Iako je motivacijsko pismo navodno strukturirano kako bi omogućilo ispitivanje određenih vještina, nedostatak internacionalizacije studijskoga programa potencijalno isključuje najbolje kandidate.</p> <p>Osobe koje su završile studij u inozemstvu ili drugdje moraju proći postupak akademskog priznavanja visokoškolskih kvalifikacija. Njihove diplome pregledava Doktorsko vijeće. Dosad nije bilo problema s priznavanjem. Ipak, nejasno je na čemu se temelje odluke o najboljim kandidatima. Proces se čini prilično formalnim.</p> <p>Određen broj potencijalnih doktoranada za umjetnički modul odabire se još tijekom preddiplomskog studija ili putem umjetničkog rada, što pruža mogućnost odabira najboljih kandidata, ali iz ograničenog opsega.</p> <p>Kao što je navedeno u točki 3.2., Povjerenstvo preporučuje kritičniji pristup odabiru doktoranada. Iako se provodi motivacijsko pismo i prijava teme istraživanja, kao i razgovor, VU se poziva da temu doktorskoga istraživanja prosuđuje prema visokim znanstvenim standardima.</p>
3.7. VU osigurava razvidnost postupka izbora kandidata u skladu s objavljenim kriterijima te postupka prigovora.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Rang-lista kandidata podobnih za upis javna je (na mrežnim stranicama). Nema puno odbijenih kandidata, a razlog je njihovo loše razrađeno motivacijsko pismo. Odbijeni kandidati imaju pravo pregledati dokumentaciju i selekcijske procedure te razloge iz kojih su odbijeni.</p>
3.8. Postoji mogućnost priznavanja prethodnih postignuća doktoranada i kandidata za studij.	<p>Visoka razina kvalitete</p>

	<p>Prethodna postignuća mogu se priznati prema zahtjevu doktoranda pri upisu. Vijeće doktorske škole može priznati određene ECTS bodove u nekim slučajevima, uz pristanak nastavnika kolegija. Administrativni službenici vrlo su susretljivi, kao i Doktorsko vijeće, u čijem radu nema odgoda.</p>
<p>3.9. Prava i obveze doktoranda određene su odgovarajućim aktima visokogučilišta te ugovorom o studiranju koji osigurava visoku razinu institucijske i mentorske potpore doktorandima.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Prava i obveze doktoranada uređuju se Statutom Sveučilišta, Pravilnikom o poslijediplomskim studijskim programima i drugim pravnim aktima Sveučilišta. Osim toga, studenti potpisuju ugovor o studiranju kojim se reguliraju međusobna prava i obveze. Nadalje, o pravima i obvezama razgovara se s voditeljem studija. Obveze nastavnika/mentora nisu propisane u ugovoru o studiranju, ali definiraju ih drugi sveučilišni dokumenti. Dosad nisu primijećene nikakve pritužbe povezane s time.</p> <p>Međutim, činjenica da su prava i obveze doktoranada definirani relevantnim propisima VU-a i ugovorom o studiranju sama po sebi ne osigurava visoku razinu mentorske i institucijske podrške. Potrebno je uspostaviti jasne smjernice mentorima koje bi uključivale: obvezu sastanka (uživo/Skype razgovor/telefonski poziv) s doktorandom najmanje jednom mjesečno; obvezu rada na doktorandovu istraživanju od trenutka kada je mentor imenovan te vođenja dnevnika suradnje u vezi s tim sastancima kako bi se pratio doktorandov napredak prema relevantnom doprinosu znanstvenom području. Tema istraživanja ili plan studiranja treba sadržavati hipotezu ili istraživačko pitanje koje ima potencijal razviti se u izvorno istraživanje i odražava spremnost doktoranda da otkrije nova znanja na području Kulturologije. Također treba uključivati plan operacionalizacije i razvoja istraživačke metodologije.</p>
<p>3.10. Osigurana je institucijska podrška za uspješnu prohodnost doktoranda kroz doktorski studij.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Povjerenstvu je bilo drago čuti od doktoranada da ih savjetnici i mentori potiču da objavljuju i izlažu radove na znanstvenim skupovima. U proteklih pet godina objavili su 126 znanstvenih radova i aktivno sudjelovali na 115 međunarodnih skupova. Stručno povjerenstvo smatra da bi se taj broj mogao drastično poboljšati. Samo su dva studenta od 19 prisutnih tijekom posjeta navela da su troškovi skupa na kojem su sudjelovali bili pokriveni istraživačkim</p>

	<p>projektom u koji su ih uključili mentori. Jednako tako, samo 2 od 12 nastavnika prisutnih tijekom posjeda uključilo je svoje studente u svoje istraživačke projekte. Povjerenstvo smatra da je taj broj nizak i potiče mentore i nastavnike da češće uključuju studente u svoje istraživačke projekte. Isto tako, trebalo bi izdvojiti više sredstava za studente koji sudjeluju na međunarodnim znanstvenim skupovima.</p>
<p>4. PROGRAM I ISHODI DOKTORSKOG STUDIJA</p>	
<p>4.1. Sadržaj i kvaliteta programa doktorskoga studija u skladu su s međunarodno prihvaćenim standardima.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Doktorandi tijekom studija nemaju dovoljno prilika za sudjelovanje u projektima zbog nedostatka infrastrukture kada je riječ o dobivanju i pokretanju takvih projekata u Hrvatskoj. Samo nekoliko nastavnika uključeno je u istraživačke projekte, stoga njihovi studenti imaju priliku sudjelovati u organiziranom istraživanju i tako steći dulje i detaljnije istraživačko iskustvo. Osim toga, metodološka pozadina koju dobivaju u okviru obveznoga kolegija o metodologiji navodno je visoke kvalitete. To ne odražava kvalitetu doktorskih disertacija koje se naizgled uvelike razlikuju po duljini, metodologiji i sadržaju istraživanja. Neke od njih usporedive su s kvalitetom istraživanja na drugim sveučilištima, ali nekima od njih nedostaje ozbiljan znanstveni aparat.</p> <p>Velik naglasak stavlja se na samostalan rad (120 ECTS-ova, od toga 70 % posvećeno izvannastavnim aktivnostima), što se čini kao prednost studijskoga programa.</p> <p>Mentorske publikacije ne ističu se na međunarodnoj razini. Postoji vrlo malen broj radova objavljenih u međunarodnim časopisima (uglavnom nacionalnim, jugoistočno europskim ili srednjoeuropskim časopisima). Mentori u umjetničkom modulu aktivni su u umjetničkom radu i međunarodno su prisutni, što može ograničiti njihovo vrijeme za objavljujuće aktivnosti.</p> <p>Stručno povjerenstvo zaključuje da, iako je poslijediplomski studijski program u teoriji istraživački orijentiran, u praksi studenti ne provode istraživanja na višoj akademskoj razini. Nadalje, budući da se većina mentora imenuje u trećem semestru studija, cijela prva godina studija nije posvećena studentovom razvoju doktorskoga rada. Povjerenstvo uvažava da je studijski program usmjeren na samostalan rad studenata i da je poučavanje u velikoj mjeri prilagođeno</p>

	<p>potrebama doktoranada. Međutim, studijski program ne omogućuje studentu stjecanje generičkih (prenosivih) vještina i međunarodnog iskustva. Vidi 4.6 za preporuke o generičkim (prenosivim) vještinama.</p> <p>Kriteriji za upis i upisne procedure također su u skladu s međunarodnim visokoobrazovnim standardima. Međutim, u praksi se čini da se većina prijavljenih kandidata prihvaća, što odražava popustljivu politiku upisa. Pri navođenju doktorandskih razloga za pohađanje doktorskoga studija, uprava je navela razloge poput potrebe za napredovanjem u kulturnoj instituciji i potrebu za usponom na akademskoj ljestvici, a želja za provođenjem originalnih i inovativnih istraživanja, što je središnje obilježje visokokvalitetnih doktorskih studija, nije spomenuta.</p> <p>Stručno povjerenstvo sa zadovoljstvom izvješćuje da su studenti prisutni tijekom posjeta bili vrlo zadovoljni mentorstvom i pohvalili su svoje mentore. Međutim, kako bi se postigli standardi doktorskog obrazovanja, postoji potreba za strukturiranim planom provođenja istraživanja koji bi osigurao viši stupanj akademskog rada doktoranada.</p>
<p>4.2. Ishodi učenja navedeni na razini studijskog programa i njegovih segmenata u skladu su s razinom 8.2. HKO-a. Oni jasno opisuju kompetencije koje će doktorandi razviti tijekom doktorskoga studija i etičke zahtjeve znanstveno-istraživačkog/ umjetničkog rada.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Ishodi učenja (IU) jasno su definirani. Naglasak se stavlja na samostalno i kritičko mišljenje. Kompetencije koje treba postići odnose se na akademsko pisanje, istraživačku etiku, razvoj istraživanja (načela). Postignuće IU-a provjerava se na osnovi doktorskog seminara kao važnog oblika samostalne istraživačke djelatnosti. Međutim, doktorski seminar nije međunarodno usporediv. Sastoji se od predstavljanja teme/napretka malom broju studenata bez stvarne povratne informacije.</p> <p>Svi doktorandi sustavno se obrazuju o etičkim standardima znanstvenoga rada. Kompetencija vladanja engleskim jezikom, međutim, nije pretjerano razvijena jer ga određeni nastavnici ne govore tečno.</p> <p>Pregledane doktorske disertacije pokazuju da se stečene istraživačke kompetencije, kao što su prikupljanje informacija i izvora, kritičko čitanje i identificiranje pristranosti, vještine intervjuiranja, izgradnje mjernih instrumenata itd., ne mogu nazvati visokokvalitetnima. Prema Udruženju europskih sveučilišta: „Jezgrena sastavnica doktorskog obrazovanja jest unapređivanje</p>

	<p>znanja kroz izvorno istraživanje“ (Salzburg II preporuke, Udruga europskih sveučilišta, 2010, str. 6), što nije u dovoljnoj mjeri prisutno u disertacijama.</p> <p>Teško je u potpunosti procijeniti doktorandske kompetencije planiranja i upravljanja jer vrlo malen broj studenata sudjeluje u istraživačkim projektima. Međutim, prema disertacijama koje je Povjerenstvo imalo priliku pročitati, doktorandi u većini slučajeva nisu razvili kvalitetne teme istraživanja. Stručno povjerenstvo snažno potiče VU da izradi jasne smjernice za pisanje visokokvalitetne i originalne teme istraživanja jer ona predstavlja temeljni element u izradi doktorske disertacije.</p> <p>Isto tako, Povjerenstvo nije uvjereneno da studijski program namjerava pružiti društveno korisne rezultate istraživanja i potencijalni društveni utjecaj za suočavanje s novim društvenim i gospodarskim izazovima.</p>
<p>4.3. Ishodi su učenja dokorskoga studija logički i jasno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Tri su kolegija obvezna za zajednički studijski program Kulturologije, a njihovi ishodi učenja logički su povezani s ishodima učenja studija. Međutim, budući da izbor tema dokorskog istraživanja nije uvijek vrlo usredotočen (praksa „sve prolazi“), sadržaji uključeni u mentorstvo i istraživanje nisu uvijek u skladu s određenim ishodima učenja (npr. IU 3, IU 4, IU 5, IU 6, IU 7).</p> <p>Uprava i nastavnici stavljaju velik naglasak na činjenicu da je studijski program interdisciplinarnan, što hvale i studenti. Iako Stručno povjerenstvo uvažava činjenicu da poslijediplomski studij doktorandima nudi jedinstvenu kombinaciju tema koje ne bi mogli istraživati drugdje gdje u Hrvatskoj, također potiče VU da se pobrine za to da osoblje ima odgovarajuće kompetencije za mentorstvo studentima u njihovim interdisciplinarnim temama, kao i da osiguraju visoku kvalitetu tih nekonvencionalnih istraživačkih tema. Kvalitetno istraživanje i kvalitetna doktorska disertacija uvijek imaju prednost nad studentskom slobodom za specifične kombinacije disciplina i predmeta. Interdisciplinarnost se ne može rabiti za opravdanje bilo kakvog pristupa ili u većini slučajeva nedostatno znanstveno utemeljenog pristupa, niti može obuhvaćati očite istraživačke i metodološke praznine.</p>

<p>4.4. Programom doktorskog studija postižu se ishodi učenja i kompetencije u skladu s razinom 8.2. HKO-a.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Ishodi učenja stavljaju se u izravan odnos s obranjenim doktorskim disertacijama koje nisu uvijek usporedive s onima na međunarodnoj razini. Postoji velika razlika u kvaliteti obranjenih doktorskih disertacija, neke od njih kvalitetno su izrađene ili zadovoljavaju međunarodne standarde, ali drugima je potrebno značajno poboljšanje kvalitete.</p> <p>Broj i kvaliteta znanstvenih radova većine mentora, kao i kvaliteta časopisa u kojima se objavljuju, prilično su niski; stoga se ne očekuje visoka kvaliteta zajedničkih radova sa studentima. Ishodi učenja također se mogu mjeriti doktorandskim sudjelovanjem na (međunarodnim) skupovima, gdje će moći procijeniti svoj rad i ishode učenja. Međutim, podržava ih se samo u izlaganju istraživanja na internim skupovima i događanjima. Nejasno je zašto se sudjelovanje na nacionalnom skupu vrednuje većim brojem ECTS-ova (10-15) od sudjelovanja na međunarodnom skupu (5-10). Potrebne su ozbiljne preinake u vezi s time.</p>
<p>4.5. Obrazovne su metode (i raspodjela ECTS-a, ako je definirana), na različitim aktivnostima doktoranda, prikladne razini 8.2. HKO-a i osiguravaju postizanje jasno definiranih očekivanih ishoda učenja.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Velik naglasak stavljen je na samostalan rad (120 ECTS-ova, od toga 70 % posvećeno izvannastavnim aktivnostima). Obvezne i izborne aktivnosti u okviru samostalnog rada propisuju se i boduju. Bilo je pritužbi na staromodne nastavne metode (čitanje s prezentacije). Nisu postignute određene generičke vještine (npr. Engleski jezik) niti specifične koje se odnose na ishode učenja povezane s istraživanjem.</p>
<p>4.6. Program omogućava stjecanje generičkih vještina.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Iako studijski program predviđa postizanje određenih kompetencija (akademsko pisanje, istraživačka etika, razvoj istraživanja...), ako ih se procjenjuje s obzirom na određene obranjene disertacije, neke od njih nisu stečene u potpunosti. Iako se postizanje ishoda učenja provjerava u odnosu na rad na doktorskom seminaru, nije usporedivo na međunarodnoj razini.</p> <p>U Samoanalizi je navedeno da se razvija „timski rad u stvaranju akademske, nastavne i znanstveno-istraživačke platforme“ (str. 46), ali posjet je pokazao da doktorske seminare slabo posjećuju drugi studenti. Budući da se</p>

	<p>naglasak stavlja na samostalan rad, studenti rijetko imaju priliku raditi kao tim. Dobra praksa izlaganja istraživačkog rada u javnoj knjižnici može uroditi određenim povratnim informacijama, ali ne i kvalificiranim mjerilom. Studenti također ističu nedostatak vremena za sudjelovanje na doktorskim seminarima ili javnim događanjima (jedan ponedjeljak mjesečno) u knjižnici. Nije razjašnjeno kako se provjerava razvoj „organizacijskih i upravljačkih vještina“.</p> <p>Prema riječima predstavnika VU-a, VU je svjesno da studijski program ne omogućuje doktorandu stjecanje generičkih (prenosivih) vještina, ali tvrdi da je njihov cilj omogućiti doktorandima da se usredotoče na usku temu po izboru i da time ne mogu osigurati njihovo stjecanje generičkih (prenosivih) vještina. Povjerenstvo se ne slaže s time i poziva VU da uvede mogućnost stjecanja upravljačkih, izlagačkih vještina, vještina pisanja i upravljanja projektima te prijave za financiranje u nastavni plan i program ili da to ponudi kao radionicu.</p>
<p>4.7. Nastavni su sadržaji u funkciji trenutačnoga i budućega istraživačkog rada i osposobljavanja doktoranda (individualni plan slušanja nastave, generičke vještine i dr.).</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Pristup nastavi prilagođen je individualnim znanstvenim ili umjetničkim interesima svakog doktoranda. Naglasak se stavlja na mentorski sustav koji podržava individualan pristup doktoranada, što je vidljivo u nizu izbornih predmeta koje student može odabrati u skladu sa svojim potrebama. Međutim, iako je raznolikost izbornih predmeta prednost, ona podržava praksu „sve prolazi“, stoga se preporučuje bolja usmjerenost tema.</p>
<p>4.8. Program osigurava kvalitetu međunarodnom povezanošću i mobilnošću nastavnika i doktoranda.</p>	<p>Poboljšanja potrebna</p> <p>Općenito gledano, ne postoji internacionalna dimenzija Povjerenstva za ocjenu i obranu doktorskoga rada, osim u dva slučaja u kojima su disertacije pisane u suradnji s rumunjskim i američkim mentorom.</p> <p>Informacije o mogućnostima razmjene Erasmus i Erasmus+ javno su dostupne, a administrativno osoblje redovito obavještava studente o mogućnostima mobilnosti. Bilo je studenata koji su iskoristili takve mogućnosti, iako možda postoje i osobni razlozi zašto taj broj nije veći.</p> <p>Dosad je pet nastavnika sudjelovalo u Individualnom Erasmus programu mobilnosti. Samo jedan mentor sudjeluje u EU projektu. Njihova međunarodna vidljivost u smislu akademskih publikacija prilično je niska. Neki</p>

	<p>mentori imaju određenu međunarodnu vidljivost na temelju svojeg umjetničkog rada.</p> <p>Općenito gledano, disertacije se mogu pisati na engleskom jeziku, iako su dosad samo dva doktoranda iskoristila tu mogućnost.</p> <p>Nema kolegija na engleskome jeziku. Iako nastavnici tvrde da imaju kapacitet za poučavanje na engleskom jeziku, ta tvrdnja nije pretjerano uvjerljiva s obzirom na to da je određeni broj preferirao prijevod tijekom posjeta Povjerenstva.</p> <p>Ni broj radova ni časopisi u kojima su objavljeni nisu zadovoljavajući. Osim vrlo malog broja pojedinaca, akademska je produkcija niska. Osim toga, radovi koji se ubrajaju u međunarodno priznatu kategoriju uglavnom su hrvatski; više je nego očito da su znanstvenici koji uspiju objaviti u takvim časopisima usko povezani s uredništvom tih časopisa. Akademska produkcija zaposlenika manja je u usporedbi s nastavnicima iz drugih institucija. Dio osoblja dolazi iz prakse, što bi moglo objasniti zašto znanstvena produkcija nije tako visoka. Iako je njihovo znanje svakako vrijedno i pridonosi određenim znanstvenim rezultatima, na doktorskoj razini studija potrebno je osigurati da osoblje ima dobru evidenciju istraživačkoga rada (mnogo više od tek završenih doktora znanosti koje poučava).</p> <p>Potpisani su bilateralni sporazumi s 58 institucija, od kojih većina s institucijama susjednih zemalja. Međutim, stječe se dojam da su ti sporazumi prilično formalni i nisu iskorišteni u punom potencijalu, posebice u smislu zajedničkih projekata.</p>
--	--

*** NAPOMENA: PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE I OZNAKA KVALITETE**

Zadaća je stručnog povjerenstva u reakreditaciji doktorskih studija višestruka. Povjerenstvo ili dio povjerenstva koje odlazi u posjet visokom učilištu izrađuje prijedlog izvješća na temelju samoanalize, posjeta i popratne, relevantne dokumentacije. Prijedlog izvješća usvajaju svi članovi povjerenstva jednoga grozda, a predsjednik povjerenstva grozda zadužen je za usklađivanje razine ocjenjivanja.

Stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na doktorskom studijskom programu propisane zakonske i podzakonske uvjete, zadovoljava li dodatne/preporučene uvjete koje je utvrdio Akreditacijski savjet Agencije te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema kriterijima ovoga dokumenta. Uz to stručno povjerenstvo obvezatno mora izraditi preporuke za unapređenje kvalitete.

Na temelju procjene svih navedenih elemenata, stručno povjerenstvo može predložiti Akreditacijskom savjetu Agencije: izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta; pismo očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine ili uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo procijeni da visoko učilište svojim doktorskim programom ne zadovoljava zakonske i podzakonske uvjete ili da je kvaliteta izvođenja programa narušena (ne zadovoljava dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta ili je ocjena kvalitete jako loša), ono treba predložiti uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su zakonski i podzakonski uvjeti zadovoljeni, ali je kvaliteta narušena u određenim (gore navedenim) elementima te kako se utvrđeni nedostaci mogu ispraviti u roku do tri godine, ono treba predložiti pismo očekivanja.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su svi zakonski, podzakonski i dodatni/preporučeni uvjeti zadovoljeni, a ocjena kvalitete zadovoljavajuća, odnosno da studijski program ispunjava pravilno zacrtane ishode učenja za tu razinu i područje znanosti, ono može predložiti izdavanje potvrde te obvezati visoko učilište na unapređenje kvalitete u okviru naknadnog praćenja i izvještavanja Agenciji.

Konačno, ako je stručno povjerenstvo, prema gore navedenim kriterijima, predložilo izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta te je procijenilo kako se, osim minimalnog praga kvalitete studijskog programa, odnosno razine kvalifikacijskog okvira, program treba prepoznati kao doktorski program „visoke razine kvalitete“, tada ono Akreditacijskom savjetu može predložiti da Agencija takvu doktorskom programu dodijeli oznaku kvalitete „visoka razina kvalitete“. Time Agencija, uz suglasnost Akreditacijskog savjeta, visokom učilištu dodjeljuje pravo uporabe oznake u akademsku i promidžbenu svrhu.

Oznaka kvalitete „visoka razina kvalitete“ ne može se predložiti odnosno dodijeliti programu ni visokom učilištu koje ne zadovoljava sve zakonske i podzakonske uvjete navedene u ovom dokumentu i sve dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta. Osim navedenog, ocjena kvalitete programa treba odražavati visoku razinu kvalitete na način da je najmanje polovica potkriterija u svakom kriteriju ocjene kvalitete ocijenjena kao visoka razina kvalitete. Akreditacijski savjet Agencije donosi konačno mišljenje o dodjeli oznake. Sadržaj i oblik oznake kvalitete propisat će Agencija svojim općim aktom.

Akreditacijski savjet Agencije na sjednici razmatra završno izvješće sa svim preporukama i prijedlozima te o njemu donosi mišljenje. Agencija na temelju prethodnog mišljenja Akreditacijskog savjeta donosi akreditacijsku preporuku ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje te po primitku ministrove konačne odluke o ishodu postupka dodjeljuje oznaku „visoke razine kvalitete“.